Karta modułu/przedmiotu

Wypełnia Zespół Kierunku							
	Nazwa modułu (bloku przedmiotów): **MODUŁ WYBIERALNY - Z ZAKRESU PSYCHOLOGII WYCHOWAWCZO-EDUKACYJNEJ**						Kod modułu: D
	Nazwa przedmiotu: **KOMUNIKACJA ALTERNATYWNA I WSPOMAGAJĄCA**						Kod przedmiotu: D/51
	Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej przedmiot / moduł: **INSTYTUT PEDAGOGICZNO-JĘZYKOWY**						
	Nazwa kierunku: **PSYCHOLOGIA**						
	Moduł: **psychologia wychowawczo-edukacyjna**						
	Forma studiów: **STACJONARNE**		Profil kształcenia: **PRAKTYCZNY**			Poziom studiów: **jednolite studia magisterskie**	
	Rok / semestr**: IV/8**		Status przedmiotu /modułu: **OBOWIĄZKOWY**			Język przedmiotu / modułu: **POLSKI**	
	Forma zajęć	wykład	ćwiczenia	laboratorium	projekt	seminarium	inne (wpisać jakie)
	Wymiar zajęć (godz.)		**30**				

Koordynator przedmiotu / modułu*	Dr Dorota Wiercińska
Prowadzący zajęcia*	Dr Dorota Wiercińska, dr Małgorzata Moszyńska
Cel kształcenia przedmiotu / modułu	Zaznajomienie studentów z pojęciami dotyczącymi komunikacji alternatywnej. Wprowadzenie w zakres i problematykę AAC. Przybliżenie sylwetki użytkownika AAC (Augmentative and Alternative Communication) oraz stosowanych metod komunikacji wspomagającej i alternatywnej. Poznanie stosowanych rodzajów znaków graficznych, manualnych, przestrzennodotykowych oraz strategii ich wprowadzania. Przybliżenie metod pracy z dziećmi niemówiącymi, w tym poznanie metody czytania uczestniczącego. Uwrażliwienie na indywidualne potrzeby użytkownika AAC. Prezentacja urządzeń elektronicznych wspomagających proces komunikacji. Tworzenie pomocy do komunikacji.
Wymagania wstępne	

** Zmiany koordynatora przedmiotu oraz prowadzącego zajęcia dokonuje Dyrektor Instytutu po akceptacji Prorektora ds. Kształcenia. Nowy koordynator przedmiotu oraz prowadzący przedmiot potwierdza zapoznanie się z treściami zawartymi w karcie przedmiotu.*

EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Nr efektu uczenia się/ grupy efektów	Opis efektu uczenia się	Kod kierunkowego efektu uczenia się
01	Student zna i rozumie w pogłębionym stopniu pojęcia i klasyfikacje związane alternatywnymi i wspomagającymi metodami komunikacji.	PS_W02

02	Student zna i rozumie w pogłębiony sposób procesy komunikowania interpersonalnego i społecznego oraz komunikacji alternatywnej, ich prawidłowości i zakłócenia, w tym komunikowania się z osobami z różnego rodzaju niepełnosprawnościami.	PS_W07 PS_W08
03	Student wykorzystywać posiadaną wiedzę do opracowania i opisania strategii działań wspierających sprawcze działania użytkowników alternatywnych i wspomagających metod komunikacji.	PS_U01
04	Potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę w celu dobierania dostosowanej do typu zaburzenia metodę komunikacji alternatywnej lub wspomagającej i zastosować tę metodę w pracy pedagogicznej.	PS_U04 PS_U01
05	Jest gotów do organizowania i udzielania wsparcia dzieciom z trudnościami w komunikowaniu się, ich rodzinom oraz środowisku pozarodzinnemu.	PS_K03

TREŚCI PROGRAMOWE
Wykład
Ćwiczenia
Alternatywne i wspomagające metody komunikacji – ujęcie definicyjne. Użytkownicy AAC oraz specyfika ich wsparcia. Przeprowadzenie diagnozy komunikacyjnej. Budowanie wspólnego pola uwagi z dzieckiem - motywowanie do komunikacji, budowanie sprawczości komunikacyjnej. Klasyfikacje metod komunikacji alternatywnej i wspomagającej. Kryteria doboru metod AAC – diagnoza możliwości komunikacji z zastosowaniem metod alternatywnych i wspomagających . Komunikacja alternatywna i wspomagająca z zastosowaniem metod AAC (istota, zasady, przebieg, metody i narzędzia). Wybrane metody AAC – gesty naturalne, język migowy, język migany, daktylografia, fonogesty. Wybrane metody AAC – Alfabet Braillea. Wybrane metody AAC – alfabet punktowy do dłoni, alfabet Lorma, daktylografia do ręki, jednoręczny i dwuręczny brajl do palców. Wybrane metody AAC – symbole Blissa, Lob, Rebus. Wybrane metody AAC – Makaton, Piktogramy, PCS, PIC, Coghamo. Wybrane metody AAC- metoda kalendarzy, rysunkowa, symboli jednoznacznych. Urządzenia techniczne wspierające komunikację alternatywną – Mówik, Boardmaker, C-eye, Go Talk. Środowisko wychowawcze a komunikacja alternatywna. Kompetencje partnera komunikacyjnego użytkownika AAC.
Laboratorium
Projekt
Seminarium
Inne

Literatura podstawowa*	Grycman. M. Porozumiewanie się z dziećmi ze złożonymi zaburzeniami komunikacji. Poradnik nie tylko dla rodziców, 2014. Tetzchner S., Martinsen H.: Wprowadzenie do wspomagających i alternatywnych sposobów porozumiewania się. Nauka znaków oraz

	używania pomocy komunikacyjnych przez dzieci, młodzież i dorosłych z zaburzeniami rozwojowymi, Stowarzyszenie na Rzecz Propagowania Wspomagających Sposobów Porozumiewania się „MÓWIĆ BEZ SŁÓW”, Warszawa 2002. Grycman M.: Sprawdź jak się porozumiewam, Ocena efektywności porozumiewania się dzieci niemówiących wraz z propozycjami strategii terapeutycznych, Stowarzyszenie Rehabilitacyjne Centrum Rozwoju Porozumiewania się, Kraków 2009. Grycman M, Jerzyk M., Bucyk M., Model aktywny. Komunikacja alternatywna i wspomagająca, Warszawa 2020. Weitzman E., Greinberg J., Razem uczymy się mówić. Przewodnik dotyczący wspomagania rozwoju językowego dzieci dla opiekunów i nauczycieli przedszkolnych, Wydawnictwo Harmonia, Gdańsk 2014.
Literatura uzupełniająca*	Grycman M., Smyczek A. (red.): Wiem czego chcę. Doświadczenia polskich terapeutów i użytkowników wspomagających sposobów porozumiewania się, Stowarzyszenie Mówić bez Słów, Kraków 2004. Pilch A., Przebinda E. (red): Gestem, obrazem, słowem. Materiały z III konferencji - Wspomagające sposoby porozumiewania się, Stowarzyszenie na Rzecz Propagowania Wspomagających Sposobów Porozumiewania się „MÓWIĆ BEZ SŁÓW”, Kraków 2005.
Metody kształcenia stacjonarnego	• Analiza zdarzeń krytycznych (przypadków) • Analiza tekstów z dyskusją • Rozwiązywanie zadań • Praca w grupach
Metody kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość	

* *Literatura może być zmieniona po akceptacji Dyrektora Instytutu*

Metody weryfikacji efektów uczenia się		Nr efektu uczenia się/grupy efektów
Analiza tekstów z dyskusją		01, 02
Analiza zdarzeń krytycznych (przypadków)		01, 03, 04
Projekt zaliczeniowy - przygotowanie oraz zaprezentowanie pomocy do komunikacji		01, 02, 03, 04, 05
Formy i warunki zaliczenia	Aktywność podczas zajęć. Przygotowanie oraz zaprezentowanie pomocy do komunikacji - staranne przygotowanie pracy zaliczeniowej oraz umiejętność jej uzasadnienia z wykorzystaniem wiedzy zdobytej na zajęciach.	

NAKŁAD PRACY STUDENTA			
Rodzaj działań/zajęć	Liczba godzin		
	Ogółem	W tym zajęcia powiązane z praktycznym	W tym udział w zajęciach przeprowadzanyc

		przygotowaniem zawodowym	h z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość
Udział w wykładach			
Samodzielne studiowanie			
Udział w ćwiczeniach audytoryjnych i laboratoryjnych, warsztatach, seminariach	30	20	
Samodzielne przygotowywanie się do ćwiczeń	15	10	
Przygotowanie projektu / eseju / itp.	25	15	
Przygotowanie się do egzaminu / zaliczenia	5	25	
Udział w konsultacjach	1		
Inne			
ŁĄCZNY nakład pracy studenta w godz.	76	55	
Liczba punktów ECTS za przedmiot	**3**		
Liczba punktów ECTS związana z zajęciami praktycznymi	**2,2**		
Liczba punktów ECTS związana z kształceniem na odległość (kształcenie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość)[1]	**0**		
Liczba punktów ECTS za zajęciach wymagające bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich	**2,2**		

[1] W przypadku zajęć kształtujących umiejętności praktyczne metody i techniki kształcenia na odległość mogą być wykorzystywane pomocniczo